

POROČILO O DELU

Slovenskega inštituta za revizijo

za LETO 2023

UVODNE BESEDE

Po določbah drugega odstavka 10. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 65/08, 63/13 – ZS-K, 84/18 in 115/21; v nadaljnjem besedilu: ZRev-2) obravnava letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (v nadaljnjem besedilu: Inštitut) Državni zbor Republike Slovenije. Po 10. členu Statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS 68/19; v nadaljnjem besedilu: Statut Inštituta) Svet Inštituta sprejme letno poročilo in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu sta pred obravnavo na Svetu Inštituta obravnavala Revizijski svet Inštituta (v nadaljnjem besedilu: Revizijski svet) in Strokovni svet Inštituta (v nadaljnjem besedilu: Strokovni svet).

Inštitut je letos devetindvajsetič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2023; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in Statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi se javnost v najširšem pomenu besede seznanila z delom Inštituta, ga posredno ocenila ter se tako seznanila tudi s težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu.

Poročilo o delu je sestavljeno iz podatkov in informacij o dejavnosti posameznih sekcij Inštituta. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsak sam. V problemskem delu poročila pa so po mnenju Inštituta predstavljena nekatera najpomembnejša vprašanja in področja, na katera želi Inštitut posebej opozoriti bralce poročila in javnost. Namen poročila torej ni le poročati o opravljenem delu, ampak tudi predstaviti nekaj problemov, s katerimi se je Inštitut ukvarjal pri svojem delu, ter strokovno in drugo javnost opozoriti na težave in vprašanja, ki jih bo Inštitut verjetno obravnaval v bližnji prihodnosti.

Poročilo o delu je sestavljeno enako kot za pretekla leta, tako da so podatki in informacije primerljivi.

1. PRAVNI STATUS INŠTITUTA

Na podlagi 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod, v sodni register je vpisan pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom Srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-2 sprejel Svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS 68/19. Inštitut je pravna oseba zasebnega prava.

2. PROGRAM DELA

Program dela za leto 2023 je po prejšnji obravnavi Strokovnega in Revizijskega sveta sprejel Svet Inštituta. Z njim so bile načrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2023. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu, Statutu Inštituta in programu dela, je opravil še nekaj drugih, ki niso predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

3. SESTAVA POROČILA O DELU

Poročilo o delu je vsebinsko sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz dela, ki obravnava področje revidiranja, za kar je po Statutu Inštituta odgovoren Revizijski svet, in iz dela, ki obravnava področja računovodenja, poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega svetovanja in ocenjevanja vrednosti, za kar je odgovoren Strokovni svet.

4. REVIDIRANJE

Inštitut je še vedno stanovska organizacija revizorjev, ki se na podlagi Statuta vanjo lahko prostovoljno včlanijo. V letu 2023 se je za članstvo odločilo 133 pooblaščenih revizorjev in 23 revizijskih družb.

4.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Slovenski inštitut za revizijo je bil konec leta 2019 izbran na razpisu za izvedbo izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izvajanje preizkusov strokovnih znanj za zakonite revizorje in revizorje tretjih držav. Izobraževanje je bilo razpisano v letu 2022, začelo pa se je januarja 2023. Vanj se je vpisalo šest kandidatov.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2023 je zaključno delo uspešno zagovarjalo pet kandidatov, dva kandidata pa sta bila pri izdelavi zaključne naloge neuspešna.

4.2. Dopolnilno izobraževanje revizorjev

Inštitut je v letu 2023 po izboru Agencije za javni nadzor nad revidiranjem skupaj z revizijskimi družbami organiziral seminarje s področja revidiranja in računovodstva z oznako A, in sicer:

- analitični postopki;
- računovodske ocene in vključevanje veščakov;
- revidiranje v IT okolju;
- revizijski postopki pri konsolidaciji, vključno s predvidenimi spremembami MSR-ja 600;
- revizijsko vzorčenje.

Prav tako je Inštitut sam organiziral seminarje in delavnice na področju revidiranja, in sicer:

- kaj mora revizor vedeti pri revidiranju družb, ki opravljajo gospodarske javne službe;
- notranje kontrole;
- poudarki pri revidiranju računovodskih izkazov za leto 2023;
- pripravljenost na nove zahteve za trajnostno poročanje;
- pristop k revidiranju ročnih knjižb in preverjanje informacij, ki jih pripravi naročnik v okviru revidiranja računovodskih izkazov;

- revidiranje prihodkov po MSRP-ju 15 v povezavi s SRS-jem 15;
- revizorjeva zagotovila v zvezi s trajnostnim poročanjem;
- revizorjevo poročanje o reviziji računovodskih izkazov;
- vzorčenje.

4.3. Letna konferenca revizorjev (24. izvedba)

Inštitut je 7. in 8. septembra 2023 organiziral 24. letno konferenco revizorjev. Njeno delo je spremljalo 135 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane naslednje teme: aktualnosti s področja revidiranja in bistvene ugotovitve iz opravljenih nadzorov, predstavitev direktive CSRD in evropskih standardov poročanja o trajnostnosti, MSUK-1 in ovrednotenje sistema upravljanja kakovosti, revizorjeve naloge po ZPPDFT-2, vprašanja pripoznavanja prihodkov po stopnji dokončnosti, prenova davčnega sistema, spremembe ZFPPIPP (H) in vloga revizorja, kaj mora revizor vedeti o transfernih cenah, prevare, žvižgaštvo in revizorjevi postopki, »trivialna« uporaba okvira COBIT 2019.

4.4. Prevod Mednarodnih standardov revidiranja

Inštitut in Agencija za javni nadzor nad revidiranjem sta se v letu 2023 dogovorila, da skupaj prevedeta Mednarodni kodeks etike za računovodske strokovnjake in Mednarodne standarde neodvisnosti (IFAC) ter MSR 600 (prenovljen), Posebne presoje – Revizije računovodskih izkazov skupin (vključno z delom revizorjev sestavnih delov). Vsi prevodi so javno objavljeni na spletnih straneh Inštituta.

4.5. Delovanje Revizijskega sveta

Revizijski svet je tudi v letu 2023 izvajal program dela, ki zajema naslednja področja:

- organiziranje enodnevnih seminarjev in delavnic z izbranimi področji revidiranja;
- priprava predlogov strokovnih rešitev s področja revidiranja;
- priprava programa konference revizorjev;
- sodelovanje z Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem (v nadaljnjem besedilu: ANR);
- priprava strokovnih prispevkov za rubriko *Iz prakse za prakso* v reviji SIR*IUS;
- obveščanje zainteresiranih o aktualnem dogajanju v stroki;
- sodelovanje in spremljanje aktivnosti v mednarodnih ustanovah na področju revidiranja (IFAC in Accountancy Europe).

V skladu s programom dela za 2023 je Revizijski svet sprejel strokovna mnenja in jih objavil v reviji SIR*IUS, in sicer s sledečimi naslovi:

- Presoja o ustreznosti sprejema posla ključnega revizijskega partnerja;
- Določanje izvedbene pomembnosti;
- Vpliv prostovoljnih razkritij v računovodskem poročilu na revizorjevo poročilo;
- Kombiniranje primerjalnih meril za določanje pomembnosti pri reviziji računovodskih izkazov.

Pomembna sprememba in novost v delovanju revizijskih družb, ki se je uveljavila v letu 2023, je uvedba novih Mednarodnih standardov upravljanja kakovosti 1 (standardov MSUK-1). Zato smo z izkušeno strokovno sodelavko že v letu 2022 organizirali in izvedli izobraževanja in praktično delavnico, na kateri so bile revizijskim družbam predstavljene zahteve standarda in predlogi za rešitve v organizaciji procesov znotraj revizijskih družb, ki bi zadostile zahtevam

novega standarda. Tako so se družbe lahko ustrezno in pravočasno pripravile na uvedbo novih pravil. Novi standard prinaša pomembne spremembe za višje zahteve glede zagotavljanja kakovosti delovanja revizijskih družb na vseh ravneh delovanja družbe, od zahtev na področju kadrov, informatike in izobraževanja do notranje in zunanje komunikacije.

Izpostaviti je treba problematiko, s katero se revizijski trg sooča v zadnjih letih in se še pogloblja – pomanjkanje kadrov. Število pooblaščenih revizorjev se iz leta v leto zmanjšuje, prav tako mlajša generacija hitreje zapušča revizijski poklic kot včasih. Vzroke za zmanjševanje bi lahko iskali na več področjih, od zahtevnosti dela v visokoreguliranem poslovnem okolju, sezonske narave dela, ravnovesja med delom in zasebnim življenjem do dohodkovnih pričakovanj. Ker je problematika zapletena in večplastna, bo treba za zagotovitev prihodnje generacije zaposlenih v reviziji delati na več ravneh, tako v revizijskih družbah kot tudi na regulativni ravni. Verjamemo, da bo iskanje rešitev za kadrovske problematiko ena od pomembnejših tem Revizijskega sveta v prihodnjih letih, posredno pa tudi Agencije za javni nadzor nad revidiranjem (ANR), saj je od zadostnosti števila revizorjev odvisna kakovost dela revizijskih družb, kar je ena od temeljnih nalog in interes tudi našega regulatorja.

5. STROKOVNA PODROČJA, POVEZANA Z REVIDIRANJEM

5.1. Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij

5.1.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja traja 172 ur po naslednjih temah:

- davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb 20 ur;
- gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje družb 16 ur;
- mednarodni računovodski standardi 20 ur;
- poklicna etika in poslovno komuniciranje 5 ur;
- posebnosti računovodenja v drugih organizacijah 17 ur;
- poslovne finance in finančno analiziranje 18 ur;
- računovodenje in Slovenski računovodski standardi 20 ur;
- računovodenje za odločanje 22 ur;
- sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje 14 ur;
- upravljanje tveganj in notranje kontrole 20 ur.

Jeseni 2022 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja za leto 2023. V izobraževanje so se vpisali trije kandidati. Izvedeno je bilo delno v letu 2023, nadaljuje pa se tudi v 2024.

Iz izvedenih predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2023 ni zaključnega dela zagovarjal noben kandidat.

5.1.2. Register preizkušenih računovodij

V letu 2023 strokovnega naziva preizkušeni računovodja ni pridobil noben kandidat. Na 31. decembra 2023 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 280 preizkušenih računovodij.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih računovodij uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala po pravilih stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju ter na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2023 je bilo na seznamu 25 aktivnih preizkušenih računovodij.

5.1.3. Register računovodij

Na 31. decembra 2023 je bilo v register računovodij vpisanih 79 računovodij. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na seznam aktivnih računovodij se na seznam aktivnih računovodij vpiše oseba, ki ji je Inštitut izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala po pravilih stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu z omenjenim pravilnikom ter na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam aktivnih računovodij. Na 31. decembra 2023 so bili na tem seznamu štiri računovodje.

5.1.4. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij in računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih računovodij v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2023 smo na področju računovodstva izvedli naslednje seminarje:

- nekaj aktualnih tem s področja računovodske obravnave po MSRP-jih;
- poglobljen pogled na zapletena področja računovodenja najemov pri najemnikih in najemodajalcih;
- poudarki pri pripravi letnega poročila za leto 2023 in izbrane teme DDPO-ja;
- računovodski izkazi v insolvenčnih postopkih in projekcije poslovanja v skladu z ZFPPIPP-jem;
- računovodenje stroškov materiala in storitev, stroškov dela in stroškov povračil in odhodkov (SRS 12, SRS 13, SRS 14) ter davčna vprašanja, povezana z njimi;
- razumevanje računovodskih izkazov, likvidnosti in solventnosti;
- seminar o SRS-jih (2024).

V sodelovanju z revizijskimi družbami smo izvedli še seminarje:

- razkritja po MSRP-jih;
- MSRP 17 – zavarovalne pogodbe;
- MSRP 3 – poslovne združitve in transakcije pod skupnim upravljanjem.

5.1.5. Letna konferenca računovodij (26. izvedba)

Inštitut je 25. in 26. maja 2023 organiziral 26. letno konferenco računovodij. Konferenca je bila na Ptuj. Obravnavane teme so bile: aktualna vprašanja s področja računovodenja, davčna reforma, računovodenje najemov – najpogostejše dileme, priznavanje prihodkov glede na stopnjo dokončnosti in računovodenje začasnih situacij (gradbene pogodbe, računalniški programi), pogoji za opredelitev rezervacij dolgov in pogojnih obveznosti, najpogostejši primeri »kreativnega« računovodstva v praksi, izzivi računovodenja v zvezi s trajnostnim poročanjem (CSRD, ESTP, ESG), davčna obravnava izdatkov »team buildinga« oziroma drugih prejemkov, ki so

namenjeni izboljšanju počutja zaposlenih, obračun DDV-ja pri »prezaračunavanju«, pravni vidiki odpuščanja delavcev (poslovni razlogi, krivda, nesposobnost ...), problematika obračuna prejemkov iz delovnega razmerja.

Na konferenci je bilo 72 udeležencev.

5.1.6. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih računovodij in računovodij

Odbor sekcije preizkušenih računovodij in računovodij je skupaj s sekcijo preizkušenih davčnikov v letu 2023 organiziral strokovna srečanja z naslednjimi temami:

- problematika obdavčitve z DDV-jem pri popustih;
- pregled ključnih določb zakonodaje (ZČmIS-1) in spremembe, ki so se uveljavile 1. januarja 2024;
- ukrepi za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023.

5.1.7. Slovenski računovodski standardi in delovanje Komisije za SRS-je

Komisija za SRS-je je po opravljeni analizi in primerjavi obstoječih SRS-jev z MRS-ji oziroma MSRP-ji in z upoštevanjem Direktive 2013/23 EU Evropskega parlamenta in Sveta pripravila predlog sprememb in dopolnitev SRS-jev 2016/19. Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo je po končani javni razpravi in strokovni uskladitvi prispelih predlogov ter z upoštevanjem redakcijskih in lektorskih popravkov sprejel SRS-je 2024, ki so se začeli uporabljati 1. januarja 2024.

Novi SRS-ji 2024 temeljijo na naslednjih izhodiščih:

- SRS-ji so končni in najvišji dosežek slovenske računovodske stroke;
- SRS-ji po ZGD-1 v zasnovi ne smejo biti in niso v nasprotju z MRS-ji oziroma MSRP-ji;
- SRS-ji so samostojni (angl. *stand alone*) in neodvisni standardi;
- SRS-ji dopuščajo možnost uporabe vseh tistih strokovnih pravil računovodenja, ki jih ne urejajo neposredno;
- MRS-ji in MSRP-ji se stalno spreminjajo; SRS-ji 2024 so usklajeni z aktualnimi MRS-ji oziroma MSRP-ji;
- SRS-ji so računovodska pravila predvsem za mikro, majhne in srednje družbe ter družbe, ki se ne revidirajo, zato poenostavitve zanje;
- zmanjšanje zahtev po razkritjih in
- zaradi obsežnih sprememb in dopolnil SRS-jev 2016/19 so sprejeti novi SRS-ji 2024.

Novi SRS-ji 2024 so nadgradnja trenutno veljavnih SRS-jev 2016 in SRS-jev 2019 z upoštevanjem redakcijskih in lektorskih popravkov ter vsebinskih in terminoloških uskladitev z določbami aktualnih MRS-jev oziroma MSRP-jev, s katerimi po ZGD-1 SRS-ji v zasnovi ne smejo biti v nasprotju.

Temeljna pravila merjenja in vrednotenja gospodarskih kategorij se v SRS-jih 2024 niso spremenila. Komisija za SRS-je pa se po vzoru Evropske komisije zaradi lažjega in prijaznejšega branja in uporabe ni odločila za spremembe in dopolnitve obstoječih SRS-jev, ampak za objavo novih. SRS-ji 2024 so tako tudi prijaznejši do bralcev in sestavljalcev računovodskih izkazov, saj so v njih predpisane poenostavitve predvsem v zvezi z razkritji. Prav tako je na podlagi predlogov uporabnikov dodano kar nekaj napotkov in dodatnih pojasnil, ki bodo sestavljalcem računovodskih izkazov olajšali vsakodnevno delo. Komisija za SRS-je je sledila načelu, da so SRS-ji namenjeni manjšim organizacijam z nezapletenimi

poslovnimi dogodki. SRS-ji 2024, ki so tudi krajši in prečiščeni nepotrebnih določb, poenostavljajo nekaj pravil merjenja in vrednotenja računovodskih kategorij. Tako na primer dopuščajo možnost, da se mikro in majhne družbe lahko odločijo, da ne bodo obračunavale odloženih terjatev in obveznosti za davek, rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnin ob upokojitvi ter pravic do uporabe v zvezi z najetimi sredstvi.

5.1.8. Problemska področja računovodstva

Zaposleni v računovodskih poklicih se moramo zavedati, da je področje dela večine računovodij bistveno širše od zgolj knjigovodenja, pa tudi drugih sestavin računovodenja, tj. računovodskega predračunavanja, računovodskega analiziranja in računovodskega nadziranja. Prav tako zaznavamo, da je precejšnje povpraševanje po delavcih, ki bi bili pripravljene delati v računovodstvu, hkrati pa še, da nekatere stereotipne predstave o poklicih v računovodstvu za mlade niso privlačne. V računovodstvu si praviloma želimo dolgoročnega zaposlovanja, saj je doba uvajanja v način dela dolga, v izobraževanje oziroma učenje novega zaposlenega pa vloženo precej dela in časa.

Čedalje bolj se uveljavlja elektronsko posredovanje dokumentacije, vendar še vedno ni zaznati večje avtomatizacije samega računovodskega dela. Dokumentacija je pogosto zgolj skenirana in posredovana po elektronski pošti v nadaljnjo obdelavo. To se nanaša predvsem na prejete račune, medtem ko je organizacija obdelave izdanih računov in izpiskov transakcijskih računov bolj avtomatizirana. Prav tako se je povsem uveljavilo delo od doma s svojimi prednostmi in slabostmi. Pojavljajo se prvi poskusi uporabe pomoči umetne inteligence pri delu, vendar gre vsaj pri manjših organizacijah pri tem praviloma bolj za radovednost in »splošno« pomoč pri administrativnih opravilih kot pa za sistematično uvajanje umetne inteligence v redno delo računovodij.

Še intenzivnejše kot do zdaj bodo tudi bistvene spremembe v načinu dela, čedalje manj bo ročnega vnašanja dokumentov. Razmah bo mogoče pričakovati, ko bodo poleg proračunskih uporabnikov tudi druge organizacije začele bolj množično uvajati e-račune. To bo po eni strani povzročilo zmanjšanje potreb po enostavnejših zaposlitvah na področju računovodenja, po drugi strani pa se bo lahko izkazalo kot priložnost za tiste, ki bodo sodelovali pri razvoju programske opreme, na področju računovodskih notranjih kontrol in podobno. Mogoče je, da nas bo v tak razvoj silila zakonodaja, saj se napoveduje, da bodo sčasoma e-računi obvezni za vse, zlasti z vidika spremljanja obračunavanja davka na dodano vrednost.

Tudi sicer je delo računovodij zelo povezano z davki. To pomeni, da mora dober računovodja podrobno poznati vsaj domačo davčno ureditev, pa tudi osnove mednarodne obdavčitve. S tega vidika se ponuja možnost za boljše sodelovanje s preizkušenimi davčniki, ob predpostavki seveda, da bi se tudi davčniki za razreševanje svojih računovodskih izzivov obračali na preizkušene računovodje. Zlasti področje davka na dodano vrednost vpliva tudi na delo računovodij. Po eni strani se kaže upad potreb računovodskih in davčnih storitev za nerezidente, saj so nekatere registracije za DDV postale nepotrebne, po drugi strani pa isti predpis ponuja možnosti za dodatno delo za rezidente v smislu obračunavanja DDV-ja, ki se nanaša na prodajo v drugih državah članicah EU-ja.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij razmišlja o svoji vlogi, možnostih za večjo promocijo poklica in vzbuditvi zanimanja za izobraževanje za pridobitev naziva preizkušeni računovodja. Zato smo tudi v letu 2023 na našo konferenco povabili študente računovodske smeri Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomske fakultete Univerze v Mariboru. S povabili teh bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih in tako mladim omogočili, da iz prve roke spoznajo aktualno računovodsko problematiko, pa tudi naše strokovnjake in druge udeležence konference.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij ne more sama promovirati računovodske stroke in Inštituta, temveč so potrebni širša vizija in sodelovanje z drugimi sekcijami Slovenskega inštituta za revizijo, pa tudi podpora mnogih drugih, ki se ukvarjajo z računovodenjem in računovodskimi izkazi. Še vedno namreč velja, da poklic računovodje ne more biti uveljavljen sam od sebe, ampak je v davčnem sistemu, kot je naš, povezan tudi s tem, da Finančna uprava Republike Slovenije prepoznava izvajalce, ki svoje delo opravljajo redno, kakovostno in pravočasno. To so lahko le usposobljeni sogovorniki z davčnim organom, kar naj bi jim dalo večjo veljavo kot drugim izvajalcem, ki niso dovolj strokovni. Podobno vlogo bi lahko opravil AJPES, če bi bil sposoben in bi imel pristojnosti vsaj do neke mere tudi vsebinsko preveriti računovodske izkaze. Šele ko bi državni organi priznali vlogo dobrih izvajalcev računovodskih storitev, bi bilo mogoče resneje razlikovati med dobrimi in slabimi ponudniki računovodskih storitev.

V letu 2023 smo v rubriki *Iz prakse za prakso* razrešili nekaj računovodskih vprašanj ali ponovno spomnili na nekatera razvrščanja računovodskih postavk. Tako smo s področja računovodstva pripravili naslednja pojasnila:

- vključevanje DDV-ja pri najemu v merjenje pravice do uporabe sredstva;
- vrednotenje zaloge dokončanih in nedokončanih proizvodov v proizvodnih invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih;
- računovodenje prihodkov pri obljubi brezplačne dobave ob izpolnjevanju določenih pogojev;
- računovodenje terjatev in/ali dolgov za nezaračunane dobave v primerjavi s časovnimi razmejitvami;
- računovodenje zalog, ki jih kupec ne prevzame, stroški vračila pa presegajo čisto iztržljivo vrednost ali stroške uničenja;
- računovodsko izkazovanje kratkoročnih depozitov;
- pripoznavanje najema programske opreme in uporabe storitev v oblaku;
- trenutek pripoznavanja stroška za revizijo letnega poročila.

5.2. Sekcija preizkušenih davčnikov

5.2.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik traja 164 ur po naslednjih temah:

• civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur;
• davčni postopek, davčne službe in davčno načrtovanje	18 ur;
• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje družb	16 ur;
• mednarodne obdavčitve	16 ur;
• obračunavanje davka na dodano vrednost	16 ur;
• obračunavanje davka od dohodka pravnih oseb	12 ur;
• obračunavanje dohodnine, prispevkov, dajatev in drugih davkov	15 ur;
• poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur;
• poklicna etika in poslovno komuniciranje	5 ur;
• računovodenje in Slovenski računovodski standardi	20 ur;
• upravljanje tveganj in notranje kontroliranje	20 ur.

Jeseni 2022 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik za leto 2023. V izobraževanje se je vpisalo devet kandidatov. V letu 2023 je izobraževanje potekalo v celoti. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Za vse predmete sta bila organizirana dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2023 zaključnega dela ni izdelal in zagovarjal noben kandidat.

5.2.2. Register preizkušenih davčnikov

V letu 2023 ni nihče pridobil strokovnega naziva preizkušeni davčnik.

Na 31. decembra 2023 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 149 preizkušenih davčnikov.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih davčnikov uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega davčnika in delovala po pravilih stroke, razvrščenih v Hierarhiji pravil davčnega proučevanja in svetovanja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2023 je bilo na tem seznamu 24 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

5.2.3. Dopolnilno izobraževanje

Preizkušeni davčniki morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih davčnikov v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2023 je Inštitut organiziral seminarje:

- DDV v gradbeništvu;
- interaktivna delavnica na praktičnih primerih transfernih cen iz prakse;
- izbrani poudarki v zvezi s transfernimi cenami;
- neopredmetena sredstva in storitve v skupini;
- posebni davčni obračuni;
- povračila stroškov v zvezi z delom;
- praktična uporaba metod za določanje transfernih cen;
- uvod v transferne cene;
- zahtevnejši primeri pri mednarodnem poslovanju z blagom – vključno z dobavo blaga z namestitvijo.

5.2.4. Davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo (23. izvedba)

Davčna konferenca je bila organizirana spletno 12. in 13. januarja 2023. Teme 23. konference so bile: aktualni izzivi sprememb v davčni politiki, smernice delovanja Finančne uprave Republike Slovenije, postopek skupnega dogovarjanja na področju transfernih cen v davčni praksi, izzivi določanja transfernih cen in dokumentacije za obdobji kovida in ukrajinske krize, obdavčitev dolžnika in upnikov v insolvenčnem postopku, davčne posledice prenehanja s.p.-ja, pasti pri izračunu odbitnega deleža in novosti po PZDDV-ju, pravne in premoženjske posledice datuma obračuna združitve in delitve, zahtevki za vračilo davka po odmernih odločbah iz prekvalifikacij kapitalskih dobičkov v dividende, uporaba 76.a člena ZDDV-1 pri transakcijah z nepremičninami,

aktualna problematika obdavčitve kapitala fizičnih oseb, davčnoupravni spor v vlogi odvetnika in v vlogi sodnika, sodna praksa: kaj je dohodek po ZDoh-2 in izvajanje pravice do znižanja davčne osnove za povračila stroškov.

Konferenco je spremljalo 85 udeležencev.

5.2.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih davčnikov

Odbor sekcije preizkušenih davčnikov je v letu 2023 skupaj s sekcijo preizkušenih računovodij in računovodij organiziral strokovna srečanja z naslednjimi temami:

- problematika DDV-ja pri popustih;
- pregled ključnih določb zakonodaje (ZČmIS-1) in spremembe, ki začnejo veljati 1. januarja 2024;
- ukrepi za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023.

5.2.6. Hierarhija pravil davčnega proučevanja in svetovanja preizkušenih davčnikov

Odbor sekcije preizkušenih davčnikov v letu 2023 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil davčnega proučevanja in svetovanja.

5.2.7. Problemska področja, povezana z obdavčenjem

Preizkušeni davčniki smo v letu 2023 proaktivno delovali na področju davčnega sistema, davčnega proučevanja, izobraževanja in aktivnosti davčnih svetovalcev. Nismo je dočakali – davčne reforme. V letu 2023 smo pričakovali tudi korenitejše spremembe v davčnem sistemu, ki pa jih zakonodajalec ni predlagal, čeprav je bila v letu 2023 večkrat napovedana davčna reforma. Čeprav izredne razmere na mednarodnem gospodarskem, političnem in varnostnem področju v letu 2023 niso poenjale, je jasno, da kljub delnemu odlogu uveljavitve presežno trošenje javnih financ ne bo vzdržno. Zaradi sprejetih zakonov in s tem povezanih zavezujočih javnih izdatkov pa se postavlja vprašanje vzdržnosti javnofinančnega sistema in še zlasti, ali bo za to treba sprejeti korenito davčno reformo.

Glede napovedane davčne reforme v letu 2024 preizkušeni davčniki menimo, da je nujno, da davčni sistem končno zaustavi čezmerno obremenitev zaposlenih, ki družbam omogočajo višjo dodano vrednost, saj je dolgo izpostavljena socialna kapica po mnenju preizkušenih davčnikov nujen ukrep za konkurenčnost delovno-davčnega okolja v Republiki Sloveniji. K temu dodajamo tudi nujnost ukrepov za davčno pospeševanje ali vsaj davčno konkurenčno nagrajevanje delavcev z vstopanjem v kapital delodajalcev. Ne gre namreč zgolj za vprašanje nagrajevanja delavcev, temveč tudi za vzpostavljanje modela povečanega vpliva delavcev pri upravljanju družb ter s tem povečanje pripadnosti in motiviranje delavcev, ne pa da davčni sistem z uravnilovko omejuje sistem nagrajevanja na vse zaposlene.

Preizkušeni davčniki smo se v letu 2023 aktivno vključili v posvetovalno telo, ki ga je oblikoval generalni direktor Finančne uprave Republike Slovenije, prav tako pa tudi v delovno telo pri Finančni upravi za uvedbo minimalnega davka.

Slovenski inštitut za revizijo je član *Accountancy Europe* (AE), pri kateri deluje tudi sekcija za davke. V novem mandatu, ki je bil članom odbora preizkušenih davčnikov zaupan v letu 2021, odbor deluje tudi pri aktivnostih sekcije za davke EA.

5.3. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev

5.3.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 165 ur po naslednjih temah:

- civilno pravo in gospodarske pogodbe 8 ur;
- gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje družb 16 ur;
- informacijske tehnologije za notranje revizorje in pravne podlage elektronskega poslovanja 18 ur;
- izvajanje, poročanje in spremljanje napredovanja notranjerevizijskih poslov 17 ur;
- na tveganjih zasnovano načrtovanje 20 ur;
- poklicna etika in poslovno komuniciranje 5 ur;
- poslovne finance in finančno analiziranje 12 ur;
- pravila o strokovnem in etičnem ravnanju pri notranjem revidiranju 8 ur;
- računovodstvo za odločanje 20 ur;
- sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje 4 ur;
- vodenje notranje revizije – dodatna znanja 17 ur;
- upravljanje tveganj in notranje kontrole 20 ur.

Jeseni 2022 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor za leto 2023. V izobraževanje se je vpisalo deset kandidatov. Izvedeno je bilo delno v letu 2023, nadaljuje pa se tudi v 2024.

Iz izvedenih predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2023 so zaključno delo izdelali in uspešno zagovarjali štiri kandidati.

5.3.2. Register preizkušenih notranjih revizorjev

V letu 2023 je strokovni naziv pridobilo pet preizkušenih notranjih revizorjev.

Na 31. decembra 2023 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 275 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike notranjih revizorjev in delovala po pravilih stroke, razvrščenih v Hierarhiji pravil notranjega revidiranja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2023 je bilo na tem seznamu 92 preizkušenih notranjih revizorjev.

5.3.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut,

preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2023 smo na področju notranje revizije izvedli seminarje:

- analitika podatkov v Excelu za revizorje;
- blaženje podnebnih sprememb in organizacije;
- kako prepoznati in oceniti tveganja zaradi podnebnih sprememb;
- kibernetika varnost s poudarkom na vzpostavitvi ključnih notranjih kontrol;
- izvedba notranjerevizijskega pregleda etike v organizaciji;
- najboljše prakse za prepoznavanje, ocenjevanje, merjenje in obveščanje o uspešnosti notranje revizije;
- notranje revidiranje splošnih kontrol v informacijskih sistemih kot del vsakega posla;
- notranjerevizijsko poročanje v novi podobi;
- oblačne storitve in zunanje izvajanje;
- obremenjevanje okolja in eksternalije;
- radikalno poročanje;
- razumevanje računovodskih izkazov, likvidnosti in solventnosti;
- varstvo osebnih podatkov.

5.3.4. Letna konferenca notranjih revizorjev (26. izvedba)

Inštitut je 23. in 24. novembra 2023 organiziral 26. letno konferenco notranjih revizorjev. Udeležencev je bilo 111. Na konferenci so bile predstavljene naslednje teme: notranja revizija med skoki/prehodi (digitalnim, zelenim, kompetenčnim ...) za novo dobo, trajnostno financiranje, preprečevanje in odkrivanje goljufij v sistemu upravljanja in nadzora EU sredstev, novosti pri pravih notranjega revidiranja, izzivi vodenja notranjerevizijske službe, tveganja prevar, ureditev odpornosti notranje revizije z novimi kompetencami, digitalizacija v poslovanju, digitalizacija notranje revizije – pasti in prednosti, revidiranje neprekinjenega poslovanja.

5.3.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih notranjih revizorjev

Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev je v letu 2023 organiziral strokovno srečanje *Analiza podnebnih tveganj v bančnem sistemu*.

5.3.6. Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Slovenski inštitut za revizijo v letu 2023 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

5.3.7. Izobraževanje za strokovni naziv državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor

Slovenski inštitut za revizijo je v letu 2022 razpisal izobraževanje za pridobitev strokovnih nazivov državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor. Nobeno od razpisanih izobraževanj v letu 2023 zaradi premajhnega števila vpisanih kandidatov ni bilo izvedeno.

Za pridobitev strokovnega naziva državni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2023 je zaključno delo izdelalo in zagovarjalo pet kandidatov, trije so bili pri tem uspešni.

5.3.8. Problemska področja notranje revizije

V zadnjih letih je opaziti povečan trend zaposlovanja v notranji reviziji, predvsem ustanavljanje notranjih revizij v družbah oziroma v skupinah družb, kar se kaže kot posledica ozaveščenja o pomembnosti notranje revizije za podajanje neodvisnih in nepristranskih zagotovil ter izvajanje svetovanj, ki pomagajo dodajati vrednost in izboljševati delovanje organizacije. Vendarle se prepogosto za tako pomembno funkcijo, kot je notranja revizija, na ravni celotne družbe ali celo skupine zaposli le eno osebo. Nerealno je pričakovati, da bo ena oseba lahko zagotovila kakovostno, uspešno in učinkovito notranjo revizijo. Ta problem se ne izraža samo v novoustanovljenih notranjih revizijah, ampak tudi v drugih kompleksnejših družbah. Posledica tega je predvsem v odhodih iz notranje revizije, pa tudi v precejšnji preobremenjenosti notranjih revizorjev, kar se zdi škodljivo za organizacije, saj ravno notranja revizija opravlja pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti in zrelosti organizacij. Notranja revizija deležnikom ponuja trdno zaupanje v poslovanje in delovanje organizacije, saj redno preverja in svetuje, kako izboljšati poslovne procese, ter pomaga pri boljšem obvladovanju tveganj, s čimer gradi stabilno in trajnostno okolje, ki krepi vrednost organizacije.

Pomembno je torej, da so po eni strani pri vzpostavitvi/delovanju notranje revizije pogosto nerealna pričakovanja ključnih deležnikov, po drugi strani pa se notranji revizorji soočajo s pomembnimi omejitvami, kot so sredstva za nove zaposlitve, najemanje zunanjih strokovnjakov na specializiranih področjih, izobraževanje in tehnološka podpora. Problem majhnih notranjih revizij je v Sloveniji še vedno izrazito prisoten, zato bi morali notranji revizorji v takih organizacijah izpostaviti, predvsem pa opozarjati na omejitve svojega delovanja ter spodbujati vodstvo in pristojne za nadzor k dodatnemu vlaganju v notranjo revizijo, od deležnikov pa pričakujemo razumevanje stroke.

Dolgoletna praksa notranjih revizij v sektorjih, kjer je notranja revizija obvezna (bančništvo, zavarovalništvo), dokazuje, da so te notranje revizije danes dosegle višjo stopnjo zrelosti in si zgradile ugled, zato bi veljalo razmisliti o naslednjem koraku, in sicer o uvedbi obvezne notranje revizije tudi v gospodarstvu, ob upoštevanju določenih kriterijev, kot so velikost in kompleksnost družbe, javni interes, obseg poslovanja, narava dejavnosti itd. Predvsem bi bilo treba sprejeti smernice/priporočila o tem, koliko notranjih revizorjev naj bi bilo minimalno treba zaposliti, oziroma upoštevati mnenje vodje notranje revizije glede primerne števila zaposlenih in spoštovati njegovo strokovnost. To bi pripomoglo k izboljšanju kakovosti notranjih revizij in k zmanjšanju tveganj za organizacije.

Leto 2024 je pomembna prelomnica za vse notranje revizorje, saj so bili sprejeti Globalni standardi notranjega revidiranja. Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev je že v javni razpravi podal svoje pripombe na standarde, saj se s spremembami dodatno obremenjuje notranje revizorje, kar bo težava predvsem v majhnih notranjih revizijah. Zato odbor razmišlja, da bi s sprejemom pravil stroke izbrane postopke prilagodil tako, da bi notranji revizorji imeli možnost svoje delo opravljati strokovno primerno, pa tudi učinkovito, saj bi bili razbremenjeni nepotrebnih administrativnih nalog. Novi standardi postavljajo številne nove zahteve in pričakovanja glede vloge in odgovornosti notranjih revizorjev. Eden od ključnih izzivov je povečana strateška usmerjenost notranje revizije. Notranji revizorji bodo morali biti sposobni razumeti in oceniti ključna tveganja, s katerimi se sooča organizacija, ter načrtovati svoje aktivnosti tako, da zagotavljajo ustrezen nadzor nad temi tveganji. To zahteva poglobljeno znanje o poslovanju organizacije in njenih strateških ciljih. Prav tako bo poudarek na več sodelovanju z drugimi deležniki, saj bodo morali še povečati sposobnost

učinkovitega komuniciranja z vodstvom organizacije in drugimi ključnimi deležniki. Novi standardi poudarjajo še pomembnost vloge naprednih tehnologij. Notranji revizorji bodo morali biti sposobni uporabljati napredne tehnologije za poenostavitev in izboljšanje svojih delovnih procesov, kar dodatno zahteva ustrezno usposabljanje in znanje o uporabi teh tehnologij. Poleg vsega naštetega ne gre zanemariti dejstva, da je v novih standardih izrazit poudarek na dokumentiranju metod in postopkov dela v notranji reviziji, kar bo v notranji reviziji povzročilo še dodatno administrativno breme.

Notranje revizije se bodo morale ne samo vzpostaviti (tam, kjer jih še ni), ampak tudi krepiti, povečati človeške vire (specializacija), vlagati v tehnologijo in se stalno izobraževati, če bodo želele dosegati skladnost z novosprejetimi standardi. Od deležnikov notranje revizije pa pričakujemo zaupanje v strokovnost vodij notranje revizije. Gre za kompleksno stroko, odgovornosti vodje so zelo široke, in za doseganje dodane vrednosti, spoštovati je treba mnenje vodje glede števila notranjih revizorjev, pričakovanih poslov na letni ravni itd.

5.4. Sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

5.4.1. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov obsega 78 ur po naslednjih temah:

- uvod v revidiranje informacijskih sistemov 20 ur;
- mednarodni standardi, primeri dobre prakse in kontrolni okvir na področju IT-ja 35 ur;
- informacijsko pravo 17 ur;
- pravila revidiranja računovodskih izkazov in revizorjevo poročanje 6 ur.

Jeseni 2022 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov za leto 2023. V izobraževanje se je vpisalo pet kandidatov. V letu 2023 je izobraževanje potekalo v celoti. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Za vse predmete sta bila organizirana dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2023 noben kandidat ni oddal zaključnega dela.

5.4.2. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

V letu 2023 sta strokovni naziv pridobila dva preizkušena revizorja informacijskih sistemov.

Na 31. decembra 2023 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 109 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega revizorja informacijskih sistemov in delovala po pravilih stroke, razvrščenih v Hierarhiji pravil revidiranja informacijskih sistemov, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2023 je bilo na tem seznamu 20 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov.

5.4.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov, ki se dodatno izobražujejo po pravilih Inštituta, v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2023 smo na področju revizije informacijskih sistemov izvedli seminar Informacijska varnost in obvladovanje tveganj.

5.4.4. Mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov (30. izvedba)

Inštitut je 20. in 21. septembra 2023 organiziral 31. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Konferenca s 65 udeleženci je bila v Kranjski Gori. Obravnavali smo naslednje teme: v korak z digitalno preobrazbo – povečanje zmogljivosti vseh revizorjev, superračunalništvo in kvantno računalništvo: trenutno stanje in pričakovanja za naprej, prizadevanja Agencije Evropske unije za varnost omrežij z informacijami (ENISA) za opredeljevanje obstoječih in novih kibernetičkih groženj, novosti v EU zakonodaji, umetna inteligenca – kje smo v letu 2023, EU smernice AIA, forenzični problemi zaradi zlorab umetne inteligence in globoki ponaredki, ki jih ustvarja, umetna inteligenca in projekti v SVN-ju, umetna inteligenca in kibernetična varnost, evropska strategija za podatke: regulativni okvir upravljanja podatkov, pregled in testiranje kibernetične varnosti – naveza etičnega hekerja in revizorja, izkušnje posloводства ob in po kibernetičnem napadu, revidiranje zunanjih izvajalcev na področju informacijske tehnologije, revidiranje dobavnih verig, pogodbeni (zunanji) razvijalci aplikacijske programske opreme – koristi in tveganja, revidiranje elektronske hrambe dokumentov, revidiranje oblakov, revizija virtualizacije mikrostoritev z vsebniki in orkestracijo Kubernetes, novosti standardov ISO/IEC 27001:2022 in ISO/IEC 27002:2022.

5.4.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Odbor sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov je v letu 2023 organiziral strokovna srečanja:

- ~~Če gre lahko kaj narobe, bo tudi šlo~~ Vse je OK – praktični primeri odpovedi kontrol informacijskih sistemov;
- kratko o uporabi ChatGPT-ja za revizorje;
- predstavitev uredbe DORA;
- uvedba sistema elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku za vozila, težja od 3,5 tone;
- vodenje evidenc in poročanje v krožnem gospodarstvu;
- vodenje IT-ja v mednarodni korporaciji;
- vpliv varnostnih funkcionalnosti spletnih brskalnikov na njihovo priljubljenost v Sloveniji.

5.4.6. Hierarhija pravil revidiranja informacijskih sistemov

Odbor sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v letu 2023 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

5.4.7. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

Leto 2023 je zaznamoval izjemno hiter razvoj orodij umetne inteligence in njihova pospešena integracija v poslovne procese. Ta trend bo v prihodnosti zahteval poglobljeno razumevanje delovanja in z njimi povezanih tveganj. Z nadaljnjim razvojem orodij umetne inteligence se bodo pojavljala nova vprašanja s področja etike in prava, vključno z vprašanji o zasebnosti posameznikov in odgovornosti za odločitve, ki jih sprejemajo organizacije na podlagi orodij umetne inteligence. To je in bo tudi v bodoče od preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov zahtevalo številna nova znanja in razumevanje.

Glede na naraščajoče trende kibernetnega kriminala in geopolitične napetosti smo morali preizkušeni revizorji informacijskih sistemov v 2023 posebno pozornost nameniti zaščiti pred izsiljevalsko škodljivo programsko opremo in drugimi oblikami kibernetnih napadov. Pričakovati je, da bodo preizkušeni revizorji informacijskih sistemov tudi v letu 2024 imeli ključno vlogo pri svetovanju organizacijam o najboljših praksah in strategijah za izboljšanje kibernetne varnosti, vključno z ocenjevanjem in zmanjševanjem tveganj.

Na delo preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov so v letu 2023 in bodo predvidoma tudi v prihodnje pomembno vplivale velike spremembe predpisov. Evropska unija je v letu 2022 sprejela več pomembnih uredb in direktiv s področja informacijske varnosti, ki bodo v letu 2024 stopile v polno veljavo in bodo predvidoma tudi prenesene v zakonodajo Republike Slovenije. Najpomembnejše med njimi so:

- Direktiva (EU) 2022/2555 s skrajšanim imenom *direktiva NIS 2*,¹ ki se nanaša na ukrepe za visoko skupno raven kibernetne varnosti po Uniji;
- Direktiva (EU) 2022/2557 s skrajšanim imenom *direktiva CER*,² ki določa ukrepe za krepitev odpornosti kritičnih entitet in zagotavljanje nemotenega zagotavljanja bistvenih storitev v notranjem trgu;
- Uredba (EU) 2022/2554 s skrajšanim imenom *uredba DORA*,³ ki obravnava ključna vprašanja digitalne operativne odpornosti v finančnem sektorju, vključno z upravljanjem tveganj, povezanih z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

V letu 2024 poleg tega pričakujemo sprejetje direktive, ki bo urejala varnost vseh naprav z digitalnimi elementi, ki bodo na prodaj znotraj EU-ja. To bo povečalo zahteve za varnost končnih naprav in programske kode.

¹ Polno ime direktive je Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetne varnosti v Uniji, ki spreminja Uredbo (EU) št. 910/2014 in Direktivo (EU) 2018/1972 ter razveljavlja Direktivo (EU) 2016/1148 (Direktiva NIS 2). Direktiva je stopila v veljavo 16. januarja 2023. Države članice morajo sprejeti potrebne ukrepe za skladnost z direktivo do 17. oktobra 2024.

² Polno ime direktive je Direktiva (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES. Direktiva je stopila v veljavo 16. januarja 2023. Države članice morajo sprejeti potrebne ukrepe za skladnost z direktivo do 17. oktobra 2024.

³ Polno ime uredbe je Uredba (EU) 2022/2554 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor in spremembi Uredb (ES) št. 1060/2009, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 909/2014 in (EU) 2016/1011. Uredba je stopila v veljavo 16. januarja 2023. Države članice imajo dve leti časa, da sprejmejo potrebne ukrepe za prenos te uredbe v svojo nacionalno zakonodajo, kar pomeni, da morajo biti ti ukrepi sprejeti do januarja 2025.

Velike izzive pri delu preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov so in še bodo prinesle tudi spremembe predpisov s področja dela s podatki. *EU strategija za podatke*⁴ predvideva oblikovanje enotnega trga za podatke, v katerem bodo podatki lahko krožili znotraj EU-ja in med sektorji v dobro družb, raziskovalcev in javnih uprav. Cilj evropske strategije za podatke je ustvariti enoten trg za podatke, ki naj bi zagotovil globalno konkurenčnost Evrope in suverenost podatkov. Zato je EU sprejel več uredb in direktiv, ki bodo, ko bodo polno uveljavljene, pomembno vplivale na delo preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Med njimi sta najpomembnejša:

- Akt o upravljanju podatkov (angl. *Data Governance Act*),⁵ ki bo podpiral vzpostavitev in razvoj skupnih evropskih podatkovnih prostorov na strateških področjih, ki vključujejo tako zasebne kot javne akterje v sektorjih, kot so zdravje, okolje, energija, kmetijstvo, mobilnost, finance, proizvodnja, in v javni upravi;
- Akt o podatkih (angl. *Data Act*),⁶ ki je osredotočen na uporabo podatkov, zlasti podatkov, ki nastajajo v okviru interneta stvari, na njihovo deljenje, hrambo in obdelavo.

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov bodo morali v letu 2024 pri delu upoštevati zlasti spremembe, ki jih bodo v poslovne procese organizacij prinesla orodja umetne inteligence, kibernetika in druga tveganja varnosti informacij, ter vplive, ki jih bodo imeli na delo organizacij novi predpisi EU-ja.

5.5. Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov

Tudi v letu 2023 sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov ni delovala.

5.6. Sekcija pooblaščenih ocenjevalcev

5.6.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij traja 191 ur po naslednjih temah:

• celovita analiza poslovnega okolja, dejavnosti in organizacije	19 ur;
• finančno modeliranje	11 ur;
• gospodarsko pravo, pravo podjetij in upravljanje podjetij	16 ur;
• izdelava ocene vrednosti na izbranem primeru	18 ur;
• izbrane teme iz sodobnih poslovnih financ	31 ur;
• metode ocenjevanja vrednosti podjetij	29 ur;
• obdavčitev pravnih oseb in davčni vidiki poslovnih združenj	8 ur;

⁴ V slovenskem jeziku je povzeta na spletni strani https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_sl, december 2022.

⁵ Polno ime predpisa je Uredba (EU) 2022/868 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o evropskem upravljanju podatkov in spremembi Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podatkov) z začetkom uporabe 24. septembra 2023.

⁶ Polno ime predpisa je Uredba (EU) 2023/2854 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o usklajenih pravilih za pošten dostop do uporabe podatkov in spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive (EU) 2020/182. V veljavnost je stopila 11. januarja 2024.

- osnove računovodenja in revidiranja 9 ur;
- poklicna etika in poslovno komuniciranje 5 ur;
- posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij 36 ur;
- pravila stroke ocenjevanja vrednosti 9 ur.

V letu 2022 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2023. V izobraževanje se je vpisalo devet kandidatov. V letu 2023 je izobraževanje potekalo v celoti. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Za vse predmete sta bila organizirana dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2023 je zaključno delo zagovarjalo deset kandidatov, vsi so bili pri tem neuspešni.

5.6.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 157 ur po naslednjih temah:

- ekonomika trga nepremičnin 12 ur;
- finančna matematika in statistične metode 6 ur;
- gospodarske pogodbe in civilno pravo 6 ur;
- ugotavljanje predmeta ocenjevanja vrednosti 11 ur;
- izdelava ocene vrednosti nepremičnine na izbranem primeru 4 ur;
- načini in metode ocenjevanja vrednosti nepremičnin 36 ur;
- osnove poslovnih financ 10 ur;
- osnovna pravna znanja 8 ur;
- posebnosti pri nepremičninah in ocenjevanje vrednosti za posebne namene 20 ur;
- računovodenje in davki 12 ur;
- standardi ocenjevanja vrednosti 14 ur;
- vrednotenje zemljišč in analiza najgospodarnejše uporabe 18 ur.

V izobraževanje, ki se je začelo januarja 2023, se je vpisalo 21 kandidatov. Izpite so opravljali takoj po končanih predavanjih. V letu 2023 sta bila za vsak predmet organizirana najmanj dva izpitna roka.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2023 je zaključno delo zagovarjalo 19 kandidatov, osem kandidatov je bilo na zagovoru uspešnih.

5.6.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 122 ur po naslednjih temah:

- finančna matematika in statistične metode 6 ur;
- gospodarske pogodbe in civilno pravo 8 ur;
- načini in metode ocenjevanja vrednosti premičnin 33 ur;

- osnove ocenjevanja vrednosti strojev in opreme 25 ur;
- osnove poslovnih financ 10 ur;
- osnovna pravna znanja 8 ur;
- poročanje o oceni vrednosti 6 ur;
- računovodenje in davki 12 ur;
- standardi ocenjevanja vrednosti 14 ur.

Jeseni 2022 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme za leto 2023. V izobraževanje sta se vpisala dva kandidata. Izvedeno je bilo delno v letu 2023, nadaljuje pa se tudi v 2024.

Iz izvedenih predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2023 je zaključno delo uspešno zagovarjal en kandidat.

5.6.4. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti po ZRev-2 so zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezen naziv, pet let delovnih izkušenj na področju, ki zahteva znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, oseba mora imeti visoko raven aktivnega znanja slovenščine, v preteklosti ji ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2023 pridobilo pet pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, trinajst pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in dva pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme.

V ZRev-2 je bilo določeno, da dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti velja dve leti⁷ od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2023 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 29 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti podjetij, 24 je bilo dovoljenje na njihovo zahtevo podaljšano. Dovoljenje je poteklo tudi 69 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin, 66 je bilo na njihovo zahtevo podaljšano. Prav tako je dovoljenje poteklo petim pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme; vsem petim je bilo podaljšano.

Na 31. decembra 2023 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 85 ocenjevalcev vrednosti podjetij. V register je bilo vpisanih tudi 169 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin ter 14 ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme z dovoljenjem za opravljanje nalog.

5.6.5. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pooblašчени ocenjevalci vrednosti so morali za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 %

⁷ Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o revidiranju, ki je začel veljati 12. januarja 2019, se obdobje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti z dveh let podaljša na tri.

od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako C, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Večino seminarjev za dodatno izobraževanje organizira Inštitut. V letu 2023 smo organizirali naslednje seminarje oziroma delavnice:

- energijska učinkovitost stavb, sodobne projektne zasnove, trajnostna gradnja; vpliv naštetih dejavnikov na proces vrednotenja nepremičnin;
- funkcionalna zastarelost objekta in upravno stanje objekta;
- novela ZFPPIPP-H;
- ocenjevanje vrednosti gozdov;
- ocenjevanje vrednosti s kompleksnimi kapitalskimi strukturami;
- poplave 2023 – ocenjevanje vrednosti;
- prikaz osnov in metodologije za preračun poplavnih škod;
- računovodski izkazi v insolvenčnih postopkih in projekcije poslovanja v skladu z ZFPPIPP-jem;
- stroški kapitala.

5.6.6. Letna konferenca ocenjevalcev vrednosti (26. izvedba)

Inštitut je 1. in 2. junija 2023 organiziral 26. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 170 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane naslednje teme: makroekonomske in finančne razmere v Sloveniji, inflacija in obrestne mere – kje smo, napovedi razvoja, FIT FOR 55 – ocenjevanje vrednosti strojev in opreme, določanje mere kapitalizacije pri ocenjevanju vrednosti nepremičnin, kako bo prehod na električna vozila vplival na slovensko avtomobilsko industrijo, vpliv direktive o trajnostnem poročanju podjetij na ocenjevanje vrednosti, energetika, negotovost na trgu elektrike, najemni trg poslovnih in trgovskih prostorov v Sloveniji, predstavljene so bile tudi najpomembnejše strokovne rešitve odbora sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti – ocenjevanje za potrebe izračuna čiste vrednosti sredstev za investicijske sklade, tveganje ključnega kupca, izbor primerljivih poslov in izvedba prilagoditev pri ocenjevanju vrednosti nepremičnin, katere napake, problemi in izzivi se pojavljajo pri ocenjevanju za zavarovano posojanje, funkcionalno zastaranje strojev in opreme, ocenjevanje vrednosti portfelja kupcev.

5.6.7. Strokovna srečanja sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Odbor sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je v letu 2023 nadaljeval organizacijo strokovnih srečanj, na katerih je in bo tudi v prihodnje obravnaval aktualne strokovne teme. Organizirana so bila strokovna srečanja z naslednjimi temami:

- ali bomo ocenjevalci, računovodje in revizorji ob tako silovitem razvoju umetne inteligence sploh še potrebni;
- določanje netvegane donosnosti za potrebe ocenjevanja vrednosti pravic na nepremičninah v razmerah visoke inflacije;
- izzivi pri prilagajanju podatkov iz primerljivih transakcij v okviru načina tržnih primerjav pri ocenjevanju vrednosti nepremičnin v Sloveniji in pasti uporabe avtomatiziranih modelov vrednotenja;
- ocenjevanje vrednosti nepremičnin po metodi Monte Carlo;
- prenova MSOV-jev (2024).

5.6.8. Pravila ocenjevanja vrednosti

Inštitut v letu 2023 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

5.6.9. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

Leto 2023 je bilo v Sloveniji zaznamovano s katastrofalnimi poplavami v avgustu. Pooblaščen ocenjevalci vrednosti smo bili postavljeni pred dva nova izziva: kako ocenjevati škodo, nastalo zaradi poplav na strojih, opremi in zalogah, ter kako poplavna tveganja in tveganja bočnih masnih pomikov (plazov) ter požarna tveganja vključiti v proces ocenjevanja nepremičnin in poročanje o ocenah vrednosti nepremičnin. Ustanovili smo dve projektni skupini, ki sta pripravili strokovni rešitvi in izvedbena navodila za delo pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti. Pri delu skupine za ocenjevanje poplavne škode na strojih, opremi in zalogah smo se povezali z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport ter z njimi uskladili protokole ocenjevanja, metodologijo in način poročanja o ocenjeni škodi, izvedli smo izobraževalni seminar za ocenjevalce strojev in opreme ter udeležencem, ki so izobraževanje uspešno zaključili, podelili certifikate, da so strokovno usposobljeni. Povezali smo se tudi s strokovnim združenjem *SICOS – Združenje sodnih izvedencev in sodnih cenilcev strojev in opreme Slovenije* ter za njihove člane izvedli program izobraževanja in udeležencem podelili certifikat o usposobljenosti za ocenjevanje škode, nastale pri poplavah. V okviru dela delovne skupine za ocenjevanje okoljskih tveganj smo se povezali z *Združenjem bank Slovenije* in zunanjimi strokovnjaki s področja poplavnih tveganj, tveganj bočnih masnih premikov in s področja zavarovanja pred temi tveganji, pripravili strokovno rešitev in jo objavili v reviji *SIR*IUS*. Skupaj z *Združenjem bank Slovenije* smo uskladili novo verzijo (v05.0) obrazca za pripravo povzetka poročila o oceni vrednosti nepremičnine za zavarovano posojanje. V novi različici so poleg nekaj manjših tehničnih nadgradenj tudi nova polja za vnos dodatnih informacij o vplivu podnebnih in okoljskih dejavnikov na ocenjevano nepremičnino. Predhodna verzija obrazca, objavljena decembra 2021, je že vsebovala polja za vnos informacij o energijski učinkovitosti stavb in ogroženosti nepremičnin pred poplavami, nova različica pa niz relevantnih podatkov razširja z informacijami o nevarnosti pred zemeljskimi plazovi in požarno ogroženostjo gozdov. Dodana so bila še polja za opredelitev, ali so bili za ocenjevano nepremičnino pregledani okoljski dejavniki, katerih podatki so razpoložljivi iz strokovnih javno objavljenih virov, to so poplave, zemeljski plazovi in gozdni požari. Glavni namen obrazca je, da omogoča enostavno in pregledno seznanitev z bistvenimi informacijami iz cenitvenega poročila, a ga v nobenem primeru ne nadomešča, ter skupaj z njim tvori nedeljivo celoto.

Leta 2023 je bilo področje ocenjevanja vrednosti močno zaznamovano s tematiko ESG-ja (*Environmental, Social and Governance*). Trajnostni razvoj, ki je sicer pomembna tema že vrsto let, se je postopoma začel uveljavljati v obliki zakonodajnih okvirov in predpisov v dejavnostih, s katerimi je področje ocenjevanja tesno povezano. Teme ESG-ja smo pospešeno vključevali v izobraževalne programe in vsebino na Konferenci ocenjevalcev vrednosti.

Aktivni smo bili tudi na mednarodnem področju. Povezali smo se s strokovnim združenjem *TEGOVA – European Group of Valuers' Association*, ki je evropska krovna organizacija nacionalnih združenj ocenjevalcev vrednosti, katere cilj je ustvarjanje in širjenje usklajenih standardov za ocenjevalno prakso, za izobrazbo in kvalifikacije ter za korporativno upravljanje in etiko za ocenjevalce vrednosti. Za *TEGOVO* smo pripravili dve strokovni rešitvi, določanje diskontov za ključnega kupca in funkcionalno zastaranje nepremičnin, ter ju objavili v mednarodni strokovni reviji *European Valuer Journal*, ki je revija evropske ocenjevalne stroke in vključuje 70.000 kvalificiranih ocenjevalcev nepremičnin, podjetij in naprav, strojev in opreme. Revija obravnava vplive zakonodaje EU-ja na nepremičninske trge in osvetljuje stičišče praks ocenjevanja vrednosti na vse bolj kohezivnem notranjem trgu EU-ja.

Inštitut je član dveh najpomembnejših mednarodnih organizacij, in sicer *Mednarodnega odbora za standarde ocenjevanja vrednosti (IVSC)* in *Združenja TEGOVA*. S svojim članom v odboru za pripravo novih mednarodnih standardov smo se aktivno vključevali v delo mednarodnega odbora IVSC, hkrati pa smo dejavni tudi v mednarodni organizaciji TEGOVA. IVSC je v letu 2023 predstavil končne predloge za dopolnitev MSOV-jev, ki smo jih v odboru ocenjevalcev vrednosti vsebinsko pregledali ter nanje podali pripombe. Prihajajoči standardi predstavljajo pomemben razvoj MSOV-jev. Ključni razdelki, kot sta MSOV 500 – *Finančni instrumenti* in MSOV 104 – *Podatki in vnosi*, so bili obsežno spremenjeni ali uvedeni na novo. Razdelki *Splošni standardi*, ki veljajo za vsa ocenjevanja vrednosti, so bili temeljito posodobljeni. Te spremembe povečujejo relevantnost in uporabnost standardov za vse deležnike, ki sodelujejo pri ocenjevanju vrednosti, ne le za ocenjevalce vrednosti. Nova izdaja MSOV-jev bo vsebovala izboljšano navigacijo in integrirana digitalna orodja. Novi MSOV-ji bodo v veljavo stopili na začetku leta 2025.

Cilj Odbora pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je, da se z ustrezno podporo pri pripravi pravil stroke ocenjevanja vrednosti, pri izobraževanju ter izdajanju strokovnih mnenj in rešitev še naprej čim aktivneje vključuje v razvoj in promocijo stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. S tem uresničujemo zastavljeni cilj, da smo najbolj prepoznavna strokovna organizacija na področju ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. Redno izobraževanje za pridobivanje naziva pooblaščen ocenjevalec vrednosti je v 2023 potekalo v skladu z načrtanim programom. Zadovoljni smo z zanimanjem za pridobitev nazivov na vseh treh področjih. S prihodom novih in mlajših ocenjevalcev vrednosti stroka ocenjevanja vrednosti pridobiva strokovno širino, saj z njimi prihajajo tudi nova znanja. V prenovljene programe rednega izobraževanja so tako vključena področja, ki jih še v bližnji preteklosti ocenjevalska stroka ni pokrivala. Hitro se odzivamo na spremembo zakonodaje in predpisov, povezanih s stroko ocenjevanja vrednosti. Vse nove vsebine ponujamo tudi ocenjevalcem vrednosti, ki so svoje izobraževanje zaključili v času, ko teh vsebin ni bilo v programu rednega izobraževanja. Z odzivom slušateljev smo zelo zadovoljni, saj je na ponujene nove vsebine pozitiven. Da bi pooblaščenim ocenjevalcem zagotovili dostop do najnovejših spoznanj na področju ocenjevanja vrednosti, vsako leto v Slovenijo povabimo vsaj enega uglednega tujega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti. V želji, da bi izmenjali informacije o dogajanju v različnih državah, smo v izobraževalne vsebine vključili eminentnega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti Steva Shawa, nekdanjega partnerja KPMG pri reviziji in skrbnih pregledih v Bruslju, kjer je izvajal tudi programe za usposabljanje in strokovno prakso. Prav tako smo se povezali z Jeremyjem Moodyjem, sekretarjem in svetovalcem v CAAV-u ter podpredsednikom EVSB-ja, ki je za nas izvedel predavanje o praksi ocenjevanja vrednosti po poplavnih dogodkih.

Leto 2023 je bilo za stroko ocenjevanja zelo aktivno. Zahtevne razmere in številne spremembe zakonodaje so našo organizacijo aktivirale in združile v želji, da stroka ocenjevanja vrednosti zaostrene razmere izkoristi za pospešen strokovni razvoj. Tega še posebej plemeniti sodelovanje z drugimi strokami s področja financ in računovodstva, predvsem pa z institucijami, ki so uporabnice naših strokovnih rešitev.

5.6.10. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Po ZRev-2 se nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti opravlja zaradi preverjanja, ali pooblaščen ocenjevalec vrednosti pri opravljanju ocenjevanja vrednosti ravnajo po pravilih ocenjevanja vrednosti. Nadzor se opravlja:

- s sprotnim preverjanjem, ali osebe, ki zaprosijo za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjujejo pogoje iz 90. člena ZRev-2;
- z neposrednim in sprotnim spremljanjem, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjuje pogoje za to

podaljšanje, kar pomeni, da se ugotavlja, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;

- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ki so po določbah zakona dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah; na podlagi 96. člena ZRev-2 so pooblaščen ocenjevalci vrednosti Inštitutu dolžni poročati o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- s pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- s pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov.

Inštitut je opravljal nadzor na vseh z zakonom predvidenih področjih. Pooblaščen ocenjevalec v skladu z zahtevo za opravljanje pregleda nalog predloži Inštitutu dokumentacijo, ki je predmet nadzora. Za posamezen nadzor so praviloma pooblaščen dva pooblaščen ocenjevalca vrednosti in vodja postopka. Po pregledu dokumentacije pooblaščen osebe sestavijo zapisnik, v katerem podrobno opišejo nepravilnosti, ki so jih ugotovile pri izvajanju nadzora. Zapisnik prejme pooblaščen ocenjevalec vrednosti najkasneje v osmih dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno v 15 dneh), predloži pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava Strokovni svet, ki ugotavlja, ali je na podlagi v nadzoru ugotovljenih dejstev mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki bi zahtevale ustrezno ukrepanje, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene. Inštitut obvesti ANR o sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti za vsak posamezni nadzirani subjekt v strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut ANR-ju vso dokumentacijo, pridobljeno pri nadzoru, vključno z zapisnikom, pripombami k zapisniku in priporočili za kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

5.6.11. Opravljeni pregledi opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2023

Leta 2023 smo nadaljevali preglede opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na podlagi ZRev-2. Načrt opravljanja nadzorov za leto 2023 je na podlagi strateškega načrta sprejel Strokovni svet, z njim pa smo seznanili tudi Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem. Tako so se v skladu z letnim načrtom za leto 2023 začeli postopki nadzora nad štirinajstimi pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin (enajst jih je bilo tudi zaključenih), petimi pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti podjetij (trije so bili zaključeni) ter enim pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme. Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v preglednici 1.

Preglednica 1: Podatki o opravljenih nadzorih

	Število ocenjevalcev vrednosti na 31. 12. 2023	Število tistih, ki ocenjujejo vrednost (na 15. 5. 2023)	Začeti nadzori
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin	169	117 ⁸	14
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti podjetij	85	43 ⁹	5
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	14	11 ¹⁰	1

5.6.12. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2023 je Inštitut pri pregledu dela posameznih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil ANR. Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 je v preglednici 2.

Preglednica 2: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2023

Subjekt nadzora	Leto 2023	
	Število zaključenih postopkov nadzora v letu 2023	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin	11	5
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti podjetij	4 ¹¹	3
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	1	1

6. DRUGE NALOGE INŠTITUTA

V tem poročilu je opisana izpolnitev programa dela za leto 2023 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo še na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

⁸ Šest pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin je poročalo o pregledovanju poročil po SPS-ju 7.

⁹ Dva pooblaščen ocenjevalca vrednosti podjetij sta poročala tudi o poročilih v skladu z ZFPPIPP-jem in pet o pregledu poročil v skladu s SPS-jem 7.

¹⁰ Dva pooblaščen ocenjevalca vrednosti strojev in opreme sta poročala o pregledu poročil po SPS-ju 7.

¹¹ Zaključen je bil tudi en postopek, začel v letu 2022.

6.1. Izdajateljska dejavnost

V letu 2023 je Inštitut nadaljeval izdajo spletne revije SIR*IUS, v kateri je pozornost namenjena predvsem strokovnim problemom na področjih davkov, računovodstva, ocenjevanja vrednosti, zunanje revizije, revizije informacijskih sistemov in notranje revizije. Razdeljena je v tri sklope, od katerih prvi zajema teoretične strokovne članke z različnih področij, drugi del strokovne razlage praktičnih problemov, ki jih predhodno obravnavajo in potrjujejo ustrezni organi Slovenskega inštituta za revizijo, tretji del pa je namenjen raznim obvestilom Inštituta.

6.2. Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil seminarje in delavnice:

- kako umetna inteligenca spreminja delo in vlogo revizorjev;
- kako ustrezno vzpostaviti linijo za sporočanje nepravilnosti v organizaciji in kako obravnavati prijave žvižgačev v skladu z zakonom o zaščiti prijaviteljev;
- nepremičninsko stvarno pravo – sklepanje pogodb glede nepremičnin;
- novosti ZVOP-2;
- promet z nepremičninami in problematika prodaje nepremičnin z mešano namensko rabo.

Poleg tega je pripravil niz delavnic o čuječnosti in delavnico *Življenje, komunikacija in dobro počutje*, ki štejejo za vsebine zdravja pri delu.

Inštitut je pripravil še strokovno srečanje *Kaj nam letošnja Nobelova nagrada za ekonomijo sporoča o pomenu razumevanja statistike*.

7. PROSTORSKE IN KADROVSKE ZADEVE

7.1. Prostorske zadeve

Inštitut opravlja svojo dejavnost v prostorih, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

7.2. Kadrovske zadeve

V letu 2023 so bile v stalnem delovnem razmerju tri delavke; poslovodja pa je direktor Inštituta.

8. RAČUNOVODSKI IZKAZI

BILANCA STANJA na dan 31. december 2023

Postavka	Znesek	
		prejšnjega leta
SREDSTVA	898.813	841.845
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	3.978	8.768
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev		
II. Opredmetena osnovna sredstva	3.978	8.768
3. Druge naprave in oprema	3.978	8.768
III. Naložbene nepremičnine		
IV. Dolgoročne finančne naložbe		
V. Dolgoročne poslovne terjatve		
VI. Odložene terjatve za davek		
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	892.110	830.188
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		
II. Zaloge		
III. Kratkoročne finančne naložbe		
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	99.294	89.685
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	38.660	18.135
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	60.634	71.550
V. Denarna sredstva	792.816	740.503
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2.725	2.889
Zunajbilančna sredstva		
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	898.813	841.845
A. LASTNI VIRI	604.694	604.849
I. Ustanovitveni vložek	8.517	8.517
II. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti		
III. Preneseni čisti presežek	596.332	608.898
1. Nerazporejeni čisti presežek presežek	596.332	608.898
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-155	-12.566
1. Čisti presežek prihodkov poslovnega leta		
2. Čisti presežek odhodkov poslovnega leta	-155	-12.566
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		1.447
I. Dolgoročne finančne obveznosti		
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		1.447
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		1.447
III. Odložene obveznosti za davek		
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	93.801	17.636
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		
II. Kratkoročne finančne obveznosti		
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	93.801	17.636

1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	31.802	13.194
2. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	5.195	2.363
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	56.804	2.079
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	200.318	217.913
Zunajbilančne obveznosti		

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA
za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2023

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
2	4	5
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	948.105	900.198
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	73.641	61.844
5. Stroški blaga, materiala in storitev	650.918	642.227
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	4.722	4.765
b. Stroški storitev	646.196	637.462
6. Stroški dela	365.723	315.975
a. Stroški plač	181.909	151.709
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	16.154	13.479
b. Stroški drugih socialnih zavarovanj	13.201	11.000
c. Drugi stroški dela	154.459	139.787
7. Odpisi vrednosti	4.790	12.314
a. Amortizacija	4.790	2.875
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		9.439
8. Drugi poslovni odhodki	55	4.745
9. Finančni prihodki iz deležev		
10. Finančni prihodki iz danih posojil		
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.670	1.682
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	3	221
15. Drugi prihodki	3	4
16. Drugi odhodki	1.382	812
17. Davek iz dobička	703	
18. Odloženi davki		

19. Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja		
20. Čisti presežek odhodkov obračunskega obdobja	155	12.566
* POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalni)	3	3
ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	12	12

9. SKLEPNE UGOTOVITVE

Inštitut je svoje naloge v letu 2023 izvajal po programu dela, v katerem so bile začrtane temeljne naloge in cilji. Program dela je po predhodni obravnavi Revizijskega in Strokovnega sveta Inštituta sprejel Svet Inštituta. Poleg nalog, ki jih je moral opraviti po Zakonu o revidiranju, Statutu in programu dela, je opravil še nekaj drugih, ki niso bile predvidene.

Izobraževanje za pridobitev strokovnih nazivov, pa tudi druge oblike izobraževanja poleg skrbi za razvoj strok predstavljajo večino dela in nalog, ki jih izvaja Inštitut. Tako je Inštitut tudi v letu 2023 nekaj izobraževanj, razen konferenc, izvedel virtualno na platformi Zoom. Kombinirana izvedba izobraževanj je zahtevala kar nekaj dodatnih naporov in prilagoditev tako pri predavateljih kot tudi pri poslušalcih, seveda v organizacijskem smislu. Kljub nekaterim prednostim, ki jih ima virtualno izobraževanje, ne smemo zanemariti slabosti, ki so se med našimi udeleženci izobraževanj kazale predvsem v pomanjkanju osebnega stika tako med predavatelji in slušatelji kot tudi med slušatelji, predvsem zaradi pomanjkanja možnosti neposredne izmenjave mnenj in izkušenj. Ne glede na to bo Inštitut tudi na podlagi izkušenj preteklih let in odzivov udeležencev nekaj oblik virtualnega izobraževanja verjetno organiziral tudi v prihodnje.

Čeprav Inštitut ne izvaja več nadzora nad pooblaščenimi revizorji in revizijskimi družbami ter ne vodi več registrov zanje, je tudi v letu 2023 skrbel za razvoj stroke revidiranja. Tako je kot strokovna organizacija v reviji SIR*IUS objavil veliko strokovnih prispevkov in strokovnih razlag na vseh področjih, ki jih pokriva. Inštitut tudi nima več zakonskih pooblastil za izvajanje izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Ker pa je bil konec leta 2019 izbran na javnem razpisu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem kot izvajalec izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter kot izvajalec preizkusa strokovnih znanj za zakonite revizorje oziroma revizorje iz tretjih držav, je ta izobraževanja izvajal tudi v letu 2023. Prav tako je še naprej organiziral dodatna izobraževanja za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

V letu 2023 je bila zelo aktivna Komisija za SRS-je, ki je pripravila besedilo novih SRS-jev 2024, ki jih je sprejel Strokovni svet, po pridobljenih soglasjih ministerstev pa so bi objavljeni v uradnem listu. SRS-ji 2024 so prijaznejši do bralcev in sestavljavcev računovodskih izkazov, saj so v njih predpisane poenostavitve predvsem v zvezi z razkritji. Prav tako je na podlagi predlogov uporabnikov dodano kar nekaj napotkov in dodatnih pojasnil, ki bodo sestavljavcem olajšali vsakodnevno delo, saj je Komisija za SRS-je sledila načelu, da so SRS-ji namenjeni manjšim organizacijam z nezapletenimi poslovnimi dogodki. SRS-ji 2024, ki so tudi krajši in prečiščeni nepotrebni določb, poenostavljajo nekatera pravila merjenja in vrednotenja računovodskih opravil. Tako na primer dopuščajo možnost, da se mikro in majhne družbe lahko odločijo, da ne bodo obračunavale odloženih terjatev in obveznosti za davek, rezervacij za jubilejne nagrade in

odpravnine ob upokojitvi ter pravic do uporabe v zvezi z najetimi sredstvi. Prepričani smo, da se je z novimi SRS-ji 2024 pomembno zmanjšalo administrativno breme sestavljavcev računovodskih izkazov. Delo Komisije za SRS-je je bilo v veliki meri financirano iz državnega proračuna na podlagi določb ZGD-1.

Inštitut je v letu 2023 nadaljeval dejavnosti v zvezi s trajnostnim poročanjem in uporabo Mednarodnih standardov o trajnostnem poročanju, kljub temu da se je zaradi več vzrokov dinamika sprejemanja in izvajanja aktivnosti ter posledično tudi poročanja na tem področju nekoliko upočasnila. Kljub temu Inštitut ocenjuje, da bo v prihodnjih letih zelo velik poudarek tako na ukrepih kot tudi na poročanju o okoljskih, družbenih in upravljavskih dejavnostih. Tako bodo predvsem računovodje in pooblaščenec ocenjevalci vrednosti, pa tudi notranji revizorji in drugi strokovnjaki postavljeni pred velik strokovni izziv, kako pravočasno in pravilno izpolniti nove zahteve. S spremembami in dopolnitvami direktiv ter z zahtevami po trajnostnem poročanju, o katerem bodo družbe poročale v posebnem delu poslovnega poročila, je Inštitut začel seznanjati pripravljavce poročil in pooblaščenec revizorje, ki naj bi ta poročila revidirali. Na Inštitutu kljub zaznanemu napredku v zavedanju pomena trajnostnosti ocenjujemo, da je večina slovenskih organizacij, vključno z revizijskimi družbami, trenutno še precej slabo pripravljena na nove zahteve po tovrstnem poročanju.

Za leto 2023 je treba izpostaviti tudi strokovno delovanje Inštituta v zvezi s pripravo metodologije in navodil o načinu poročanja v zvezi z ocenjevanjem škode, nastale zaradi poplav na strojih, opremi in zalogah, ter kako poplavna tveganja in tveganja bočnih masnih pomikov (plazov) in požarna tveganja vključiti v proces ocenjevanja nepremičnin in poročanje o ocenah vrednosti nepremičnin.

Cilj delovanja Inštituta je tudi v prihodnje razvijanje vseh strok, ki se združujejo v Inštitutu, in utrditev položaja vodilne strokovne organizacije na področjih, ki jih pokriva. Tako bo Inštitut ostal neodvisna in visokostrokovna ustanova, ki sledi smernicam razvoja zastopanih strok.

V Ljubljani, 11. marca 2024

Predsednica Sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Vesna Milanovič